

ASKO'TASIT TPLUTAQN KANATA

TA'N MU ASITE'TASINUK EWI'TASIN WEJIAQ KLUSUWAQN TPLUTAQNIKTUK

Koqowey net klusuwaqn anko'tasikl wejiaq tplutaqniktuk?

Ta'n tujiw mu menuaqtasinuk koqowey wi'tasin wejiaq court ta'n anka'qtoq koqowey ewi'tasin, aknutmn, kiswa elkitmn koqowey ta'm ewi'tasik ta'n asko'tasit, kejitoq koqowey, kiswa piluwey ika'lsit ta'n tplutaqn wesku'tasikl. Mu koqowey ewi'tasinuk etek wjit asite'tman asko'tasit, ta'n kejitoq koqowey, aq piluwe'k ta'n ika'lsultijik ta'n wesku'tasik tplutaqn ta'n mu asite'tasinuk koqowey mu kelu'knuk tla'sikn.

Ta'n Asko'tasit asite'tmut!

Ta'n *Kanata Tleyawit asko'tasit Bill* ta'n maw-klusuwaqn pekisitasik Peskewiku's 23, 2015. Ula Ula Act iknmask msit asko'tasit wjit maw-klusuwaqn wjit ankamuksin ta'n keleyajik aq ala'tn kelu'k aq ta'n nuta'q kitasin suwa'tasikn wjit anko'tasin klamn ma wen ukjitla'lusin aq apajitla'lusin. Ula na koqowey wejiaq ta'n wen asko'tasit klaman kisi-ikaluten.

Tale'k Court kisisuwa'tew teluwek mu kisiwi'tmuk koqowey wejiaq tplutaqn?

Principle ta'n pantitek apaskaykn wejiaq Kanata teli o'pla'sik wije'tititl tplutaqn. Katu menuaqtasik, msit siawa'sikn aq pantitekn court aq wisun ta'n kejitu'tij teliaq, asko'tasultite'wk aq elsu'tmut ika'tasik msit wen mnitn. Etek wen teliskmatk. Ula tela'sik ta'n tujiw wejiaq court wjit mu wi'tasin koqowey wjit ankweywan wen telipiet, kejitoq kiswa ta'n tplutaqn elukwatkl. Court

suwa'tew wen eknmut wi'katin mu koqowey wi'tmn, ta'n teltek offence aq piluwey koqowey wjit iksita'sin l'tmn. Wla'site ta'n tujiw mu wi'tasinuk, kutey, wjit:

- ki'kajitlim wen mu jipasin koqowey tluwen;
- kleyu wen naqsi tluwet koqowey, ma'wt mijiwa'ji'jk aq ta'n kisi asko'tasit;
- asu'tlimt wen asko'tasit aq piluwe'k wjit wi'tmn ta'n mu kaqi'sk me ewi'mnuk, kutey kepaqsa'lut wen; aq
- jikapte'n wen mu kesatmuk koqowey wesku'tk wjit tplutaqn wesku'tasik mawita'ti'tij.

Tale'k Court kisita'sit wije'mn ta'n teluwek tplutaqn mu koqowey wi'tasin?

Ula *tplutaqn ewikasik* ta'n tplutaqn mu menuqatasinuk wi'tasin. Ula tplutaqn pilu'tekl ta'n wen ketu' suwa'toq wjit mu wi'tasin aq ta'n etliaql tplutaqn.

Kutey, Court *nuta'q* tliman ta'n o'pla'lujik ta'n mena'q tewijeyuk 18 ta'n tetapu mesink wejiaq court teluwek mu koqowey wi'tmn aq, ta'n tujiw asko'tasit menukej, court *nuta'q* ika'tn teluwek mu wi'tmn koqowey. Court elt nuta'q tliman ta'n o'pla'lut wen aq wen nemitoqip koqowey kepaqsa'tiket wen ta'n mna'q tewijeyuk 18 na wekunk kisi msintew teluwek mu wi'tmn koqowey wejiaq court, court amuj pa na'sik teluwet.

O'pla'tiket wen koqowey ewikasik aq teliuwek court *jiptuk* ika'tew minkwtasikn wjit ikalan wen klaman ma wesku'tmi'tik wen kisi asko'tasit tewije'k 18 kiswa piluwey askeyut ta'n ketlamsit court koqowey teluwejik

Klusuwaqn ta'n koqowey ketu' ikjijitu'n

Klusuwaqn wjit ikaluksin

Klusuwaqn wjit ika'lsin

Ki'l klusuwaqn ala'tun wjit apankitmn

Klusuwaqn weskunmn wjit teluwen mu welte'tmu'n

Government of Canada
Gouvernement du Canada

Canada

ASKO'TASIT TPLUTAQN KANATA

“ta'n wen ketu' ikalsit wjit ankaptmn tplutaqn” Court elt ika'tew Ula klusuwaqn ta'n wen pekisink ta'n etlisku'tasik tplutaqn kutey juror, mawti kiswa ta'n nuteywajik mawtiaq ta'n kisi o'plasiq koqowey kutey apoqnmaltimk, terrorism, aq wen nujianko'tk eymin.

Ta'n tujiw kisita'sin ketu' ika'tu'n wejiaq klusuwaqn court mu wi'tasin koqowey wjit wen nasko'tasit, kutey wen kisi nemitoqip koqowey kiswa tplutaqn ta'n ankaptasikl, court pukwelk amuj pa ankaptik. Kutey ula:

- ta'n kijitasik elsu'tmut kisa'tnew tetpaqa'sik aq msit wen nutm;
- ta'n tujiw etek kisi o'pla'sin wjit asko'tasit, ap wen kejitoq kiswa tplutaqn ekitasikl apoqnk ap jilayutew miaq kjijitoq msit wen;
- ta'n tujiw menutaqtasik nuta'tij wjit anko'tasin asko'tasit, aq wen kejitoq teli-Iraqis kiswa tplutaqn ankaptikl wejiaq wen wetla'lut kiswa apajitla'lut; aq
- wutan kesatk kisa'toq koqowey telimujik wjit elsu'tmut aq ta'n ika'sit aq ta'n nemitu'tip aq tplutaqn ta'n mawita'jik klusuwaqn (kutey, court officers kiswa jurors) ta'n o'pla'sik tplutaqn e'wasikl.

Msit ta'n ewikasik koqowey we'jitasik ta'n *ewikasik wen o'pla'tikej*.

Talkisisntew wen court koqowey meno'ke'tij mu wi'tasin?

Ta'n *o'pla'sik ewikasikl* iknmwetu'tij wjit ta'n teli alsumsit wjit me wi'tmn koqowey:

- Prosecutor, asko'tasit, kejitoq koqowey, kiswa tplutaqn ilsuteket pipanikesit wjit iknmuksin wi'katikn ta'n ma wi'tasinuk ewikasik. Ta'n wen pipanikesit wjit msinmn amuj pa wesku'tew koqowey wjit nuta'q jikeyuksin.
- Ula ta'n menuweke'tij eltsasik wjit ilsuteket ta'n nutew ta'n teliaq. Ta'n tujiw ilsuteket mena'q mekenamit, kisi iknmuten piluway ilsuteket ta'n tett eyk court.
- Prosecutor, ilsu'tmut, aq piluway mimajuinu ta'n mesitoq ta'n tujiw tlimuj mu koqowey wi'tmn nuta'qa'q wi'tasin ta'n tujiw etawen. Court kisite'tew knuwa'tiken kiswa ta'n pasik wen we'tuwayakun

wjit nasiwi'kusin. Kutey, wutan ewikasik, wi'katikn nuta'q kjijitn mita ta'n koqowey mu ewi'tasinuk mnaqaj ankaptitaq court kiswa ta'n teli siawa'tu'tij.

- Court jiptuk klntew klanan nutasitew wjit ankaptasikn wjit tel mnuweket wi'katikn wejiaq court. Ta'n koqowey jiksitasiq, asko'tasit, ta'n koqowey kejitoq kiswa tplutaqn weku'tasikl ta'n wesuwa'toq wen kisi tluwetew wen nuta't wekasin. Prosecutor, ta'n elsu'tmut, media, kiswa piluway koqowey piluwa'sitew aq klusa'sitew.

Koqowey teliaq ta'n tujiw kisita'simk?

Kisita'simk teliaq wjit ankita'tmn wjit tawen wejiaq court mu wesu'tasin koqowey me aji kamasiaq aq ten trial aq kisi lukwataq pasik nekmuk eyekik, aq katu msit wen nutmn. Asko'tasit, ta'n koqowey kejitoq kiswa tplutaqn ilsutasikl apoqnk aq pipanikesit wjit tlimuksin mu taluwen aq wesku'tmn aq tluwen wjit nekm kiswa pipaniman ilsuteketl tlewistn wjit nekm.

Court teluwet amuj wjit mu wesku'tasin nuta'tij wjit ikalan ta'n asko'tasit, ta'n kejitoq, kiswa tplutaqn ankaptasikl apoqnmij, court tawetew tla'sikn. Kisiala'tew wi'katikn teluwek klusuwaqn kiswa tela'sik nastek, kutey, lukwetey pasik kiska'.

Koqowey eluwatk wen asko'tasit, ta'n kejitoq teliaq, aq piluway wen minkwatasik wisun wejiaq ta'n ilsutasik koqowey?

Kenuwe'k wjit wen asko'tasit, wen kejitoq aq tplutaqn ilsutasik ika'Isit wjit kjijitn miaq Court teluwek nuta'q minkwatasin, mu wisun kisi ika'tasinew wjit msit wen nutmn aq mu kisitlewistuwakik wen ta'n kuwilk pukwelk pasik ta'n teliaq. Kutey, asko'tasit mu kisiwi'kmuk wjit piluwa'n ta'n teluwek nekm ta'n asko'tasit kiswa ta'n tujiw koqowey kejitoq wjit o'pla'tiket.

Asko'tasit, ta'n kejitoq koqowey, kiswa tplutaqn kejitoq kisita'sitew nekm mu menuweket siawa'sin ta'n minkwatasikn koqowey kejitasik. Amuj pa pipanikesit court wjit tluwenew naqa'sik aq talkis tla'sitew ta'n kisa'toq piluwa'sik.

.....

Tami me' koqowey ketu' jijitu'n ta'n etek?

Miaq ki'l kisna na'tuan keji't kisi asko'tasit ta'n o'pla'sik, kisiapoqnmuten. Msit Kiplno'l'lews'kati aq territories iknmultal koqowey apoqnmastuti etek wjit asko'tasit o'pla'sik. Kisi apoqnmultaq miaq nuta'n me' koqowey ketu' jijitu'n kisna ap piluey koqowey. Ula asko'tasit apoqnmastuti ela'lisk ta'n apoqnmultaq koqowey etek kikjuk ki'l:

<http://www.justice.gc.ca/eng/cj-jp/victims-victimes/vsd-rsv/index.html>

.....

© Kepmite'tk Eleke'wi'skw ta'n tepaqa'tasik Kanta wjit ikana'toq
Minister wjit Justice aq Attorney General wjit Kanata, 2019

ISBN 978-0-660-30554-7
Cat. No. J2-412/8-2015Rmi-PDF